

مهارت‌های بالینی ویژه پرستاران

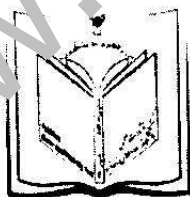
تألیف و گردآوری:

فاطمه خباززاده

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

هنگامه امیریان

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

سرشناسه	:	خباززاده، فاطمه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مهارت‌های بالینی ویژه پرستاران/تألیف و گردآوری: فاطمه خباززاده، هنگامه امیریان.
مشخصات نشر	:	یزد: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۴۳۰ص: مصور، جدول.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۴۲۸-۳-۱۸۵۰۰۰ ریال.
موضوع	:	مهارت‌های بالینی
موضوع	:	پرستاری
شناسه افزوده	:	امیریان، هنگامه، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	:	دانشگاه آزاد اسلامی. واحد یزد
رده‌بندی کنگر	:	۱۳۹۷، خ ۲، RA/۳۹۹/۱۱
رده‌بندی ربی	:	۶۱۰/۶۹۵
شماره کتابشمار ملی	:	۵۳۸۲۷۹۱
شماره ثبت کتاب	:	۴۴۱-

مهارت‌های بالینی ویژه پرستاران

■ تألیف و گردآوری: فاطمه خباززاده، هنگامه امیریان

■ انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

■ نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

■ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

■ قیمت: ۸۵۰۰۰۰ ریال

■ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۴۲۸-۳-۱۸۵۰۰۰

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

Mail: entesharat_elmi@iauyazd.ac.irE

نشانی: یزد- صفائیه- دانشگاه آزاد اسلامی - انتشارات- ۳۱۸۷۲۳۳۲-۳۸۲۱۴۸۱۳-۰۳۵

حق چاپ برای انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد محفوظ است

تلفن مرکز پخش: ۳۱۸۷۲۳۳۲-۳۸۲۱۴۸۱۳-۰۳۵

فهرست مطالب

فصل اول: ارزیابی عملکرد غدد.....	۲۵
مقدمه.....	۲۷
لزوم کنترل قند خون.....	۲۸
اهداف مراقبتی در بیماران دیابتی:.....	۲۸
فرآیند اندازه‌گیری قند خون با گلوکومتر.....	۲۹
دفعات کنترل قند خون در روز با دستگاه گلوکومتر.....	۳۰
طریقه نگاه‌ری صحیح از دستگاه‌های گلوکومتر.....	۳۱
مقدار گلوکز خون نرمال.....	۳۳
روش مخلوط کردن انسولین گولار و ان پی اچ.....	۳۳
کنترل قند خون توسط خود بیمار SMBG.....	۳۴
اجزای دستگاه.....	۳۵
مراقبت بعد از عمل جراحی لوزه‌ها.....	۳۶
پس از جراحی لوزه‌ها.....	۳۷
مراقبت پرستاری بعد از عمل جراحی لوزه‌ها.....	۳۸
مشکلات پس از عمل.....	۳۹
فصل دوم: گوارش.....	۴۱
مداخلات پرستاری آندوسکوپی دستگاه گوارش فوقانی و تحتانی.....	۴۳
مداخلات پرستاری آندوسکوپی دستگاه گوارش فوقانی.....	۴۳
مداخلات پرستاری آندوسکوپی دستگاه گوارش تحتانی.....	۴۳
مداخلات پرستاری آندوسکوپی رکتوسکوپی و سیگموئیدوسکوپی.....	۴۵
نحوه انجام گواژ و لاواژ.....	۴۶

۴۶	غذا رسانی از راه لوله‌ی بینی- معده‌ای (گاوژ).....
۴۶	آشنایی با انما (تنقیه).....
۴۶	انما (تنقیه).....
۴۸	انواع تنقیه.....
۴۹	تنقیه‌های ماندنی.....
۴۹	انواع تنقیه‌های ماندنی:.....
۵۰	انمای پاک‌کننده.....
۵۲	تخمیه م‌نوع.....
۵۲	آمورش به بیماران دچار یبوست.....
۵۳	دارودرمانی.....
۵۴	گرفتن شیر معده بزرگ.....
۵۵	روش کار:.....
۵۶	کلستومی و مراقبت از آن.....
۵۷	انواع کلستومی.....
۵۷	نکات آموزشی کلی در مورد کلستومی.....
۵۸	رژیم غذایی.....
۶۲	فرآیند جایگذاری NGT.....
۶۳	روش اجرا.....
۷۲	روش‌های انجام تغذیه‌ی لوله‌ای.....
۷۳	نحوه‌ی دادن داروها از طریق لوله بینی-معده‌ای.....
۷۶	مراقبت پرستاری در خون‌ریزی‌های گوارشی.....
۸۱	فصل سوم: قلب
۸۳	نحوه‌ی گرفتن ECG.....

۸۹	مراقبت‌های قبل و بعد از آنژیوگرافی
۸۹	آنژیوگرافی
۹۰	مراقبت‌های پرستاری قبل از آنژیوگرافی
۹۰	مراقبت‌های پرستاری بعد از آنژیوگرافی
۹۱	آشنایی با اسکن و طب هسته‌ای
۹۱	دلایل انجام بررسی طب هسته‌ای
۹۲	فراوانی انجام گرافی
۹۳	روش کار مراقبت برای اسکن هسته‌ای
۹۳	قبل از آزمون
۹۳	در هنگام آزمون
۹۴	بعد از آزمون
۹۴	فشارخون (Blood pressure)
۹۵	فیزیولوژی فشارخون
۹۵	مکانیزم‌های عصبی و مکانیسم‌های هومورال
۹۵	عوامل مؤثر بر فشارخون
۹۵	فشارخون بالا
۹۶	فشارخون پایین یا هیپوتانسیون
۹۷	افت فشارخون
۹۷	عوارض حاد مرتبط با تزریق خون (آلودگی باکتریایی)
۹۷	منشأ آلودگی
۹۸	درمان
۹۸	پیشگیری

واکنش تب‌زای غیر همولیتیک FNHTR..... ۹۸

فصل چهارم: تزریقات..... ۹۹

آشنایی با سرنگ پمپ و انواع داروهای مورد استفاده از طریق آن..... ۱۰۱

مقدمه..... ۱۰۱

سرنگ پمپ (Syringe Pumps)..... ۱۰۱

سرنگ‌ها Syringes..... ۱۰۲

سوزن‌ها Needles..... ۱۰۲

استند و الموب از دستگاه..... ۱۰۳

روش‌های محاسبه کلینیکی داروها در بخش‌های ویژه..... ۱۰۷

محاسبات ریج دارو در بخش‌های ویژه..... ۱۰۷

جدول تنظیم قطره - سر..... ۱۱۰

نحوه تزریقات داخل جلد و نحوه تزریق زیر جلدی..... ۱۱۱

اجرای داروهای داخل جلدی..... ۱۱۱

تزریق زیر جلدی (مزایا و معایب)..... ۱۱۲

اجرای تزریق داخل ماهیچه..... ۱۱۶

محل تزریق داخل عضلانی..... ۱۱۶

طرز عمل..... ۱۲۰

اجرای روش داخل وریدی..... ۱۲۰

تزریق وریدی پیچی بگ:..... ۱۲۱

آشنایی با قوانین استریل هنگام انجام تزریقات..... ۱۲۳

محل‌های متداول برای تزریقات وریدی در بالغین:..... ۱۲۳

مراقبت پرستاری در بیماران تحت درمان وریدی:..... ۱۲۵

۱۲۶	پیش‌بینی زمان تزریق وریدی
۱۲۹	فصل پنجم: نمونه‌گیری
۱۳۱	نحوه گرفتن کشت خون
۱۳۲	دستورالعمل نمونه‌گیری خلط
۱۳۳	شرایط نگهداری نمونه و نحوه انتقال
۱۳۴	دستورالعمل جمع‌آوری ادرار ۲۴ ساعته
۱۳۵	جمع‌آوری تمیز نمونه وسط ادرار
۱۳۷	نحوه نمونه‌داری از ترشحات و زخم‌ها
۱۳۷	نمونه‌داری از حلق و لوزه‌ها
۱۳۸	نمونه‌برداری از ته‌های بینی و نازوفارنکس
۱۳۸	طرز صحیح نمونه‌گیری از منبر
۱۴۰	مراقبت در بیوپسی مغز استخوان
۱۴۱	مداخلات و رویکردهای پرستاری
۱۴۳	آسپیراسیون سوزنی
۱۴۳	بیوپسی سوزنی
۱۴۴	بعد از آزمایش
۱۴۷	فصل ششم: مهارت‌های لازم در بخش‌های ویژه
۱۴۹	نحوه برخورد با بیمار در معرض خطر زخم بستر
۱۴۹	زخم بستر (bed sore) یا زخم فشاری ((braden sore
۱۴۹	افراد در معرض خطر
۱۴۹	عوامل خطرزا
۱۴۹	علائم و نشانه‌ها
۱۵۰	پیشگیری از زخم پوست به‌طور کلی

- ۱۵۳..... مراحل زخم فشاری از نظر درگیری بافت و پوست.....
- ۱۵۴..... کار با دستگاه‌های نبولایزر و بخور سرد و گرم.....
- ۱۵۴..... نبولایزر چیست؟.....
- ۱۵۷..... دستگاه بخور سرد و گرم:.....
- ۱۵۸..... آشنایی با مدها یا روش‌های تهویه دستگاه‌های تهویه مکانیکی.....
- ۱۵۹..... انواع مدها شامل.....
- ۱۶۲..... انواع مدهای جدید.....
- ۱۶۵..... اجزای تجهیزات هپارین (آنتی کواگولانت).....
- ۱۶۵..... فارماکولوژی هپارین.....
- ۱۶۶..... فارماکولوژی.....
- ۱۶۷..... فارماکوکینتیک.....
- ۱۶۹..... مراقبت‌های پرستاری در بیمارانی که هپارین مصرف می‌کنند.....
- ۱۷۰..... درمان ضد انعقادها در همودیالیز.....
- ۱۷۱..... بررسی مشکلات تکنیکی قبل از افزایش دوز هپارین.....
- ۱۷۲..... همودیالیز بدون هپارین.....
- ۱۷۳..... همودیالیز با مقدار هپارین کم.....
- ۱۷۳..... هپارین با پروتامین.....
- ۱۷۴..... روش‌های دیگر ضد انعقاد:.....
- ۱۷۵..... ارزیابی سطح هوشیاری ((level of Consciousness.....
- ۱۷۶..... علل تغییر سطح هوشیاری.....
- ۱۷۷..... حالت‌های خاص‌تر تغییر سطح هوشیاری.....
- ۱۸۰..... مردمک‌ها.....

پیش آگهی ضایعه ضربه مغزی.....	۱۸۲
قانون FOUR در سنجش سطح هوشیاری.....	۱۸۲
آشنایی با نحوه لوله گذاری داخل تراشه.....	۱۸۵
آشنایی با دستگاه پالس اکسی مترو نحوه چک درصد اشباع اکسیژن خون شریانی.....	۱۸۷
اندیکاسیون های پالس اکسیمتر.....	۱۹۰
تنظیم سرم از طریق سرم پمپ و میکروست.....	۱۹۳
غذای از راه روده.....	۱۹۷
راحل تجوین دارو.....	۱۹۷
روش های دستیابی به ورید مرکزی (CVAD).....	۱۹۸
انواع مختلف CVAD.....	۱۹۸
محل های احتمالی ایجاد آلودگی در سیستم IV.....	۲۰۱
فصل هفتم: مراقبت های پرستاری هنگام استفاده از کشش.....	۲۰۳
کشش (ractionT).....	۲۰۵
اصول یک کشش مؤثر.....	۲۰۶
پیشگیری از عوارض.....	۲۰۶
فصل هشتم: کلیه و اورولوژی.....	۲۱۳
بیوپسی کلیه (مراقبت های قبل، حین و بعد از بیوپسی).....	۲۱۵
بیوپسی باز در موارد زیر انجام نمی شود.....	۲۱۶
مراقبت های پرستاری قبل از انجام بیوپسی بسته کلیوی.....	۲۱۷
تعیین محل بیوپسی.....	۲۱۷
مراقبت های پرستاری در حین انجام بیوپسی بسته کلیوی.....	۲۱۸
پس از بیوپسی.....	۲۱۹
آزمایش نمونه بیوپسی.....	۲۲۱

۲۲۱.....	عوارض پس از بیوپسی.....
۲۲۲.....	آموزش به بیمار.....
۲۲۳.....	کنترل I&O.....
۲۲۳.....	Intake and output به معنی جذب و دفع.....
۲۲۴.....	عوامل مؤثر در دفع ادرار.....
۲۲۴.....	عوامل مختل کننده‌ی دفع ادرار.....
۲۲۶.....	عفونت ادراری.....
۲۲۷.....	فصل نهم: پانسمان و بخیه
۲۲۹.....	آشنایی با پانسمان‌های سنتی و مدرن.....
۲۲۹.....	اهداف بکار بردن پانسمان.....
۲۳۰.....	پانسمان‌های سنتی Traditional dressings.....
۲۳۱.....	ترمیم در محیط مرطوب.....
۲۳۲.....	پانسمان‌های مدرن Modern dressings.....
۲۳۳.....	آلژینات ها Alginates.....
۲۳۴.....	فوم‌ها Foams.....
۲۳۵.....	هیدروکلوئیدها Hydrocolloids.....
۲۳۶.....	فیلم‌ها یا پانسمان‌های شفاف.....
۲۳۶.....	Films or Transparent Dressings.....
۲۳۸.....	هیدروژل‌ها Hydrogels.....
۲۳۹.....	نحوه پانسمان زخم.....
۲۴۱.....	روش صحیح پانسمان زخم باز.....
۲۴۲.....	آشنایی با نحوه ک. بدن بخیه.....
۲۴۴.....	کشیدن بخیه از نوع منقطع ساده plain interrupted.....

- کشیدن بخیه از نوع منقطع تشکی Matres interrupted ۲۴۵
- کشیدن بخیه از نوع ممتد ساده plain continuous ۲۴۵
- کشیدن بخیه از نوع ممتد پتویی Blanket continuous ۲۴۶
- انواع تامپون (پک) بینی ۲۴۷
- ۱- پک کردن قدامی بینی ۲۴۷
- ۲- پک کردن خلفی بینی ۲۴۸
- راقبت های لازم بعد از گذاشتن پک (تامپون) ۲۵۱
- مراقبت های لازم بعد از خارج شدن (پک) تامپون ۲۵۲
- فصل دهم تنفس ۲۵۳
- نحوه استفاده از سپر های استنشاقی ۲۵۵
- تکنیک استفاده از داروهای استنشاقی ۲۵۵
- انواع داروهای استنشاقی در مراحل اسم ۲۵۵
- استفاده بهینه از داروهای استنشاقی ۲۵۶
- نحوه پاک سازی اسپری های استنشاقی با دوز بخش ۲۵۶
- استنشاق دارو با پودر خشک (DPI) ۲۵۸
- دو نوع داروی DPI وجود دارد: ۲۵۹
- چگونگی استفاده از داروهای DPI ۲۵۹
- مراقبت و جلوگیری از حمله آسم ۲۵۹
- دق و ارتعاش سینه به منظور تخلیه ترشحات تنفسی ۲۶۰
- رسیدگی پرستاری ۲۶۱
- مراقبت از چست تیوب و درناز تخلیه ای پلور ۲۶۲
- فرایند اکسیژن ترایی به طرق مختلف ۲۶۳

- روش‌های کنترل درد..... ۳۴۵
- هپنوتیزم..... ۳۴۵
- دارونما (Placebo)..... ۳۴۶
- لمس..... ۳۴۶
- روش‌های مراقبتی در تسکین درد..... ۳۴۶
- اقدامات درمانی برای کنترل درد..... ۳۴۷
- لیزر درمانی..... ۳۴۸
- درمان‌های مکمل برای کنترل درد..... ۳۴۹
- آروماتراپی ((Aromatherapy..... ۳۴۹
- درمان گیاهی..... ۳۴۹
- هومیوپاتی ((Homeopathy..... ۳۴۹
- درمان بازتابی ((Reflexology..... ۳۵۰
- یوگا..... ۳۵۰

فصل هفدهم: مراقبت از بیمار در حال احتضار-انتقال جسد از بیمارستان به

- سردخانه با رعایت موازین شرعی و اخلاقی..... ۳۵۱

- مقدمه..... ۳۵۳

فصل هجدهم: صرع..... ۳۵۵

- مراقبت‌های ECT (Electro Convulsive Therapy)..... ۳۵۷

- درمان با تشنج برقی یا الکترو شوک درمانی..... ۳۵۷

- عوارض و اثرات جانبی پس از ای سی تی..... ۳۵۹

- اقدامات پرستاری در بیمار دچار حمله صرع..... ۳۵۹

فصل نوزدهم: فعالیت‌های روتین پرستاری..... ۳۶۳

- نحوه صحیح گرفتن نمونه خون شریانی و تفسیر مقدماتی آن..... ۳۶۵

۳۶۵	روش انجام تست آلن:
۳۶۷	تفسیر و مقادیر طبیعی نمونه خون شریانی
۳۶۸	گزارش نویسی
۳۶۸	تاریخچه گزارش نویسی در پرستاری
۳۷۰	اهداف گزارش نویسی
۳۷۳	روش های ثبت گزارش
۳۷۳	ثبت در اساس آگاهی از منبع (SOR)
۳۷۳	ثبت طبی به بخش آگاهی از مشکلات بیمار (POMR)
۳۷۴	PIE مشکل، مداخله، ارزیابی
۳۷۴	ثبت گزارش استثناء
۳۷۴	ثبت رایانه ای گزارش
۳۷۶	گزارشات بروز، شیوع یا وقوع
۳۷۶	گزارش وظایف
۳۸۰	گزارش حوادث
۳۸۱	رهنمودهایی قانونی برای گزارش نویسی
۳۸۲	مداخله صحیح (رهنمودهای قانونی برای گزارش نویسی):
۳۸۳	درمان داخل وریدی
۳۸۴	شروع تزریق وریدی با استفاده از آنژیوکت:
۳۸۴	تکنیک وریدی تزریق مایعات با استفاده از آنژیوکت
۳۸۶	تعویض سرم و ست سرم
۳۸۷	تجویز داروها با استفاده از میکروست
۳۸۷	تکنیک تجویز داروها با میکروست

۳۸۸.....	تکنیک تجویز مایعات داخل وریدی با استفاده از پمپ اینفیوژن
۳۸۹.....	تکنیک تجویز مایعات داخل وریدی با استفاده از سرنگ اینفیوژن
۳۸۹.....	فرمول‌های رایج در تهیه و تنظیم انواع سرم‌ها و داروها
۳۹۰.....	تکنیک درآوردن آنژیوکت
۳۹۰.....	فرآیند پذیرش بیمار
۳۹۰.....	پذیرش در بیمارستان:
۳۹۳.....	کنترل دستورات پزشک
۳۹۶.....	کنترل علائم حیاتی:
۳۹۷.....	درج حرارت
۳۹۹.....	نبض
۴۰۰.....	تنفس
۴۰۳.....	فصل بیستم: بهداشت و کنترل عفونت
۴۰۵.....	احتیاط‌های مبنی بر انتقال و روش‌های جامع سازی برای پیشگیری و کنترل عفونت
۴۰۵.....	دستکش‌ها
۴۰۶.....	گازها
۴۰۶.....	ماسک‌ها
۴۰۷.....	حساسیت به لاتکس
۴۰۹.....	پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی
۴۰۹.....	ایزولاسیون یا جداسازی بیماران در بیمارستان
۴۰۹.....	احتیاط‌های استاندارد
	احتیاط‌هایی که باید بر اساس راه انتقال عفونت‌ها رعایت گردند: (Transmission-Based
۴۱۰.....	Precautions)
۴۱۱.....	(airborne Precautions): احتیاط‌های هوایی

پیشگفتار

یافتن هر نشانه‌ای، شوق یافتن نشانه‌ای دیگر را در وجودت شعله‌ور می‌کند و این راهی است که پایانی بر آن نیست. این است که هرچه بدانیم، پی می‌بریم که نمی‌دانیم؛ و هرچه می‌آموزیم عطش آموختن در وجودمان شدیدتر می‌شود. آب دریا را اگر نتوان کشید هم به رفع تشنگی باید چشید

مولانا

دانش: علم از دیرباز در جوهره وجود بشری بوده است و با گشوده شدن هر دری از آن، مدها را دیگر به روی وی نمایان شده است. راه‌یابی به هریک از این حیطه‌ها، مستلزم انجام تحقیق و به‌روزرسانی علم می‌باشد. هرچند علم پزشکی علمی است که از قدیم مورد توجه انسان بوده است، ولی از این قانون مستثنا نیست و هرروز یافته‌ای جدید در آن خودنمایی می‌کند.

کتاب پیش روی شما، جهت آشنایی بیشتر دانشجویان عزیز پرستاری با پروسیجرهای بالینی و بالا بردن توان بالینی این عزیزان به رشته تحریر درآمده است. امید است این اثر بتواند پرستاران عزیز که جزء مهم و اصلی سیستم بهداشت و درمان هستند جهت بالا بردن آگاهی و توان عملی کمک لازم را بنماید. بی‌شک این اثر، اثری بی‌عیب نیست و از تمام خوانندگان این کتاب درخواست می‌دارد تا با ذکر نواقص آن و انتقادات خود را در تهیه هرچه بهتر آن یاری رسانند.

فاطمه خیرزاده

۱۳۹۷